

AZ ELFELEJTETT ISTEN

CREDO: „Hiszek a Szentlélekben, Urunkban és éltetőnkben, aki az Atyától és a Fiútól származik. Akit épp úgy imádunk és dicsőítünk, mint az Atyát és a Fiút. Ő szolt a próféták szavával.”

Írta: Az Úr 2013. évében Farkas László atya (a dőlt betűvel jelzett részek kivételével, melyek szemelvények és idézetek a jelölt forrásokból)

A keresztyének nagy többsége könnyebben tud az Atyához vagy a Fiúhoz fordulni, de alig tud mit kezdeni a Szentlélek Istennel. Mintha egy kicsit elfelejtkeztünk volna róla, s még a teológusok is keveset beszélnek róla. A Szentlélek „mindig többé-kevésbé a teológia mostohagyereke volt, a Lélek dinamikája pedig rémisztő szellemjárás a teológusok szemében.” (E. Brunner. Buch, 55) Mások legfeljebb egy személytelen erőként képzelik el, pedig a Szentlélek valóságos személy, ahogy a Katolikus Egyház Katekizmusa is tanítja:

KEK 685: A Szentlélekben hinni, annak megvallását jelenti, hogy a Szentlélek egy a Szentháromság személyei közül, az Atyával és a Fiúval egylényegű, „akit éppúgy imádunk és dicsőítünk, mint az Atyát és a Fiút”.

A SZENTLÉLEK TEVÉKENYSÉGE ÉS HATÁSAI A KEK ALAPJÁN:

Most címszavasán sorolom fel a Szentlélek legfontosabb tevékenységeit. A Szentlélek minden előzmény nélkül, a semmiből terem; halottból élővé tesz, újjá terem (KEK 715): lelki halottakból eleven Krisztus hívőt támaszt, feltámaszt; átváltoztat: a Szentlélek tűz, amely átalakít mindent, és amit nem szabad kioltani (KEK 696). A Szentlélek által történik Isten Fiának megismerése (KEK 683); Ő szolt a próféták által, de nem beszél önmagáról, hanem Krisztust tárja fel nekünk. A Szentlélek kenete letörölhetetlen a keresztség, a bérmlás és a papság szentségében, belénk nyomott pecsét, eltörölhetetlen karakter. (KEK 698) A Szentlélek ereje gyógyítja meg a betegeket, és áldja meg az embereket. (KEK 699) A Szentlélek állítja vissza a bűntől és haláltól eltorzított emberben az Atyával való hasonlóságot és dicsőséget. (KEK 705) A Szentlélek vésti belénk az új törvényt. (KEK 715) A Szentlélek fogja összegyűjteni a szétszórta és megosztott népeket. (KEK 715) A Szentlélek Mária által kezdi Krisztussal közösségbe vinni az embereket, és mindig az alázatosak az első. (KEK 725) A Szentlélek tesz tanúságot Jézusról, és vezeti el az Egyházat a teljes igazságra. (KEK 729) A Szentlélek meg fogja szegényíteni a világot a bűn, az igazság és az ítélet kérdésében. (KEK 729) A Szentlélek a legnagyobb ajándék, az első ajándék, a szeretet ajándéka, amely minden mást magában foglal. (KEK 733) A szeretet ajándékának első hatása bűneink bocsánata. (KEK 734) A Szentlélek ajándékozza nekünk a Szentháromságnak az életét. (KEK 736) A Szentlélek által adatik a visszahelyezés a Paradicsomba, a fölmenetel a mennyek országába, a visszatérés a fogadott fiúságba: az, hogy megkapjuk a bizalmat, hogy Atyánknak szólíthassuk Istent, örökösei leszünk Krisztus kegyelmének, a világosság fiainak hívnak, és részesei vagyunk az örök dicsőségnek. (KEK 736) A Szentlélek által egymással és Istennel eggyé válunk. (KEK 738) A Szentlélek az imádságnak is tanítómestere. (KEK 741) A Szentlélek teszi jelenvalóvá számunkra Krisztust. (KEK 737) A Szentlélek az életszentség forrása és ajándékozója. (KEK 739) A Szentlélek az Egyházat különböző hierarchikus és karizmatikus ajándékokkal látja el, és irányítja. (KEK 768)

HOGY ISMERHETEM MEG A SZENTLELKET?

KEK 688: Az Egyház, az apostolok továbbadott hitében élő közösség a hely, ahol megismerjük a Szentlelket:

- az Írásokban, melyeket a Ő sugalmazott;
- a Hagyományban, melynek az egyházatyák mindig aktuális tanúi;
- az egyházi Tanítóhivatalban, melyet a Szentlélek segít;
- a szentségi liturgiában, annak szavai és szimbólumai által, melyekben a Szentlélek közösségbe visz Krisztussal;
- az imádságban, melyben közbenjár értünk;
- a karizmákban és szolgálatokban, melyek által az Egyház épül;
- az apostoli és hittérítő élet jeleiben – szentlelkes erőmegnyilvánulások, csodák mindig az evangelizációt kísérik. Elmaradhat, ha nem hirdetik.
- a szentek tanúságtételében, melyben Ő maga teszi nyilvánvalóvá az életszentséget és folytatja az üdvösség művét.

A SZENTLÉLEK A VÁLTOZÁS LELKE

Egyszer egy pap mesélte el, hogy elment egy imacsoporthoz, ahol megkérdezték tőle, akarja-e, hogy imádkozzanak érte, hogy megkapja a Szentlelket. Mire ő azt felelte: „Megkaptam már, amikor megkeresztelték, és amikor megbérmláltak.” Erre azok megkérdezték: „Megengedi-e, hogy imádkozzunk azért, hogy ez meg is látszódjék?” Az ApCsel 19. fejezetében azt olvassuk, hogy Pál talál néhány tanítványt Efezusban, akikről azonnal látja, hogy hiányzik belőlük a Szentlélek. Ezért megkérdezi tőlük: „Vajon megkaptátok-e a Szentlelket, amikor hívők lettetek? Azok azonban azt felelték neki: Még csak azt sem hallottuk, hogy van Szentlélek.” (ApCsel 19,2) Őket ugyanis még csak Keresztelő János keresztelte meg, de nem voltak Szentlélekbe és tűzbe merítve. **Hogy lehet azonban, hogy sok keresztyént, aki már a jézusi keresztséget kapta meg, nem jár át látható és kézzel fogható módon a Szentlélek? Vajon ők nem kapták meg a Szentlelket a keresztségben vagy a bérmlásban? De igen.** Csakhogy nem engedik működni magukban. A Szentlélek isteni személy. De mérhetetlenül tapintatos, és csak annyiban tud átformálni minket Jézushoz hasonlóvá, amennyire beengedjük az életünkbe. Hasonlóan ahhoz, ahogyan egy harmonikus házasságban idős korukra még arcvonásaikban is hasonlít egymásra a férj és a feleség. Ha egy hasonlattal kellene szemléltetni, akkor azt mondanánk, hogy **olyan ez, mint amikor a kávéba beletesszük a cukrot, de amíg nem keverjük fel, addig ugyanolyan keserűnek érezzük, mint előtte.** Az a keresztyén, aki nem figyel a Szentlélek indításaira, az üres. Az a megbérmlált, aki nem használja a Szentlélek karizmáit és nem vállal szolgálatot a Lélek erejében, az Egyházban, annál egyfajta kényszerleszállást végzett a Szentlélek, és abban szenved, vajódik a Szentlélek, míg Krisztus ki nem alakul benne. Szentlélekkeresztségnek nevezzük azt a személyes megtapasztalást, amikor felkavarodik a cukor, vagyis a bérmlásban és a keresztségben kapott kegyelmek élővé válnak bennünk, és megízésként az életet Isten Országában. *Amikor az első keresztyén közösségben ki kellett választani 7 diakónust, az apostolok azt kérték a testvérektől, hogy válasszanak ki 7 hittelt és Szentlélekkel eltelt férfit, akkor azok azonnal odavitték hozzájuk Istvánt, Fülöpöt, Prokonoszt, Nikánort, Parmenászt, Timont és Nikolaszt. A közösség világosan látta, kit tölt be a Szentlélek. Akiben Krisztus lelke van, az úgy él, mint Krisztus, úgy szeret és szolgál, mint Krisztus, felragyog rajta Krisztus Jézus.¹*

¹ Vö. dőlt betűs részeket: Jose H. Prado Flores: Menjetek és hirdessétek az Evangéliumot a megkeresztelteknek!, Marana Tha, Budapest, 1999, 81.

HOGYAN LEHET A MIÉNK A SZENTLÉLEK?

Láttuk, hogy a Szentlélek ajándékozása megváltoztatja lényünket, olyannyira, hogy kívülálló számára nyilvánvaló lesz, hogy valami történt az életünkben. Egy mélyen depressziós alkatú, emó stílusú lány befogadta Isten szeretetét, és a savanyú arcból egy csodaszép mosolygós lánnyá varázsolta őt, akinek az öltözködése is annyira nőiessé vált, hogy minden fiú beleszeretett. De mi a feltétele annak, hogy ez a változás a miénk legyen? Mit kell tennünk érte? Mennyibe kerül? Válasz: *nekünk már semmibe sem kerül, mert Jézusnak már életébe került, hogy megszerezze nekünk.* Ez volt életének a legnagyobb ajándéka számunkra, és abba halt bele, hogy emberi természetünkbe öntesse Szentlelkét. Jézus szavai szerint egyetlen feltétele van a Szentlélek befogadásának, az, hogy kérjük: „Mindenki, aki kér, kap, aki keres, talál, aki zörget, annak ajtót nyitnak. **Közületek melyik apa ad a fiának követ, amikor az kenyeret kér? Vagy ha tojást kér, akkor talán skorpiót ad neki? Ha tehát ti, bár gonoszok vagytok, tudtok jól adni gyermekeiteknek, mennyivel inkább adja Mennyei Atyátok a Szentlelket azoknak, akik kérik tőle.**” (Lk 11,9-13) Jézustól tudjuk, hogy van egy kérés, aminek a Mennyei Atya soha nem tud ellenállni, ez pedig, amikor a Szentlelket kérjük tőle. Vajon engedelmeskedünk neki? Kérjük? Talán ritkán. Pedig amit pünkösdkor cselekedett, Péterben és a többi tanítványban, azt benned is megteheti, ha te kéred, ha elismered, hogy szükséged van rá, ha szomjazol az Élő Víze. A félénk tanítványokból bátor hősöket teremtett. *Egyetlen feltétele van, hogy megtöltsünk egy üveget, az, hogy üres legyen. Egyetlen feltétele van annak, hogy az Élet Vízét igyuk: szomjazni rá, vagyis elismerni, hogy szükség van rá. Ahhoz, hogy gyertyát gyújthassunk, el kell ismernünk, hogy sötétségben élünk. Ahhoz, hogy erő szálljon ránk, el kell ismernünk gyöngeségünket. Ő nem azokhoz jön, akik igazaknak vagy jóknak hiszik magukat, hanem a szükségét szenvedőkhöz és bűnösökhöz. Minél inkább szükségünk van rá, annál inkább többet kapunk. Ahhoz, hogy betöltsön a Szentlélek, az szükséges, hogy üresek legyünk önmagunktól és minden bűntől. A Szentlélekben való életnek a feltételei tehát a kerestség, a bűnbánat, és hogy kérjük a Szentlelket.* „Aki szomjazik, jöjjön hozzám és igyék, aki hisz énbenem, belsejéből az Írás szava szerint élő víz folyói fakadnak.” (Jn 7,37) A Szentlélek nem azért jön, mert szentek vagyunk, hanem azért, hogy szentek legyünk. A következő gyümölcsöket termi az életünkben: (Gal 5,29) szeretet, öröm, kedvesség, békesség, türelem, jóság, hűség, szelídség, önmegtartóztatás. Az bizonyítja, hogy megtapasztaltad a Szentlélek kiáradását, hogy mátol kezdve olyan békéd és biztonságod van, amit soha életedben nem tapasztaltál. Másképp fogsz szeretni, képes leszel elszakadni bűnötől, és a Magasságbeli erejével fogsz tanúságot tenni az élő Jézusról. Kedved lesz imádkozni, és éhezni fogod Isten Igéjét, valamint érezni fogod Isten jelenlétét benned. Valaki szelíden tapasztalja a Szentlélekáradást, mint szellőt, mások erősebben, mint fergeteges szelet. Isten el akar árasztani minket Szentlelke élő vizével, bele akar meríteni szeretete és hatalma óceánjába, de úgy is járhatunk, mint a vízben úszkáló palackok. A víz mindenfelől körülveszi, de nem árad bele, mert be vannak dugva. Ez a dugó a bűn, és minden harag és neheztelés, ami a szívünkben van, valamint a szeretetlenség, mely nem engedi be a Szentlelket. A Szentlélek közösségi érzést fejleszt ki, és felelősséget Krisztus testének minden egyes tagja iránt. Annak a jelei, hogy nem élünk a Szentlélekben, a következők: „kicsapongás, tisztátalanság, fajtalanosság, bálványimádás, babonáság, ellenségeskedés, viszálykodás, vetélkedés, harag, veszekedés, szakadás, pártoskodás, irigykedés, gyilkosság, részegetkedés, tobzódás és ezekhez hasonló.” Vagyis a test cselekedetei. (Gal 5,19-21) Vö. Menjetek (77-94) Nem elég azt mondani, hogy „Megkaptam a Szentlelket.” hanem egyszer, s mindenkorra a Lélek gyümölcsei szerint kell élnünk, az ApCsel szerint három feltétele van annak, hogy valaki a Szentlélek vezetésében megmaradjon, mégpedig egység az Egyházzal, kitartó imádság, és az Eukarisztia. „Állhatatosan kitartottak az apostolok tanításában és közösségében, a kenyértörésben és az imádságban.” (ApCsel 2,42) Aki nem gyakorolja a közösség javára a karizmáit, abban nem bontakozik ki, vagy elveszítheti. „A Lélek ajándékait ugyanis mindenki azért kapja, hogy használjon vele.” (1Kor 12,8) A bérálásban a Szentlelket nem magánhasználatra kapjuk, ezért aki bérálás után nem jár közösségbe, vagy ott nem vállal szolgálatot, azt nem szabadna megbérálni, mert visszaél Isten legnagyobb ajándékával.

A SZENTSÉGRE VEZETŐ LEGRÖVIDEBB ÚT, ha hűségesek vagyunk a Szentlélek indításaihoz.

1. mert a feladat meghaladja erőnket

Tapasztaljuk, hogy olykor rendkívüli erőfeszítéseket teszünk életünkben, és még sincs átütő ereje személyiségünknek. Mintha nem fejlődnénk. Óriási erőfeszítéseket tudunk elpazarolni olyan dolgokra, amit Isten nem akar. A szentté válás nem egy általunk eldöntött életprogram megvalósítása. Akármilyen erőfeszítéseket is tesz az ember, nem képes önmagát megváltoztatni. Egyedül a Szentlélek Isten tudja meghaladni tökéletlenségeinket, korlátainkat a szeretet rendjében, egyedül neki van elegendő hatalma a szívünk fölött. Ha ennek tudatában vagyunk, sok fölösleges küzdelmet és csüggedést kerülhetünk el. Nem saját erőnkből kell szentté válnunk, hanem meg kell találni a módját, hogy úgy cselekedjünk, hogy Isten szentté tegyen bennünket. Ez nagy alázatot követel (le kell mondani arról a gögös törekvésről, hogy a magunk erejéből akarunk nagygyá lenni). **Nem arról van szó, hogy nem kell erőfeszítéseket tenni, hanem, hogy erőfeszítéseink ne legyenek terméketlenek, jó irányba kell mutatniuk. Ezen az úton kulcsfontosságú megtudni, hogy erőfeszítéseink mire irányuljanak.** Ez nem mindig egyértelmű, és nem is mindig egyezik azzal, amit kezdetben elképzeltünk. Faustinta nővér írja naplójában: „**A szentségre vezető legrövidebb út a Szentlélek indításaihoz való hűség.**” Inkább erre van szükség, nem arra, hogy felesleges erőfeszítéseket tegyünk életünk bármely területén, ahol azok terméketlenek maradnak, vagy csak kevés eredményt hoznak. Elsődlegesen arra törekedjünk, hogy felismerjük, befogadjuk és megvalósítsuk a Szentlélek indításait.

2. mert egyedül Isten ismeri minden ember útját

A szentség formáiból annyi van, ahány ember. Senki sem tudja, hogy miben áll a saját szentsége, ez csak apránként, menet közben tárul fel előtte, s gyakran egészen más, mint amit elképzelt, mert egyedül Isten képes egyedülálló remekműveket teremteni. Az ember csak utánózni tud. A megszentelődés legnagyobb akadályja lehet, ha nagyon ragaszkodunk a saját tökéletességünkről alkotott képhez. Ha az ember szentté akar válni, akkor nem elégedhet meg azzal, hogy követi azokat az általános irányelveket, amik mindenki számára érvényesek. Meg kell értenie, hogy mit kér Isten egyedül tőle, amit lehet, hogy nem kér senki mástól. **Gyakran teszünk hatalmas erőfeszítéseket, hogy egy bizonyos dologban növekedjünk, miközben Isten mást kér tőlünk. Mászor ellankadunk, mert többet követelünk önmagunktól, mint amennyit Isten kívánna tőlünk. A kegyelem nem fog támogatni minket olyan dologban, amit Isten nem kér tőlünk, ugyanakkor biztosítja a kegyelmet ahhoz, amit kér. A tökéletesség nem annyira egy eszményképhez való külső hasonlóságban nyilvánul meg, mint inkább az Isten sugallataihoz való belső hűségben.** A Szentlélek nem terrorista, nem kér egyszerre minden fronton növekedést, nem kéri, hogy egyszerre minden erényt gyakoroljunk, és egyszerre életünk minden területén valósítsuk meg az eszményt. Ő ismeri gyengeségeinket, és lépésről lépésre tanít minket járni a Krisztus-követés útján, mint ahogy egy anya tanítja gyermekét lépegetni. Önmagunkkal szembeni durva, követelőző tapintatlanság nem a Szentlélektől való, sem önmagunk megvetése vagy lekicsinylése.

3. mert a kegyelemhez való hűség újabb kegyelmeket vonz.

„Jól van, te hűséges, derék szolga, mivel a kevésben hű voltál, sokat bízok rád.” (Mt 25,23) Ebből egy alapvető lelki törvény következik: azzal a feltétellel nyerhetjük el a fontos dolgokban való hűség kegyelmét, ha hűségesek maradunk az elérhető kis dolgokban is, főként, ha ezeket a Szentlélek kéri tőlünk sugallataival, serkentve szívünket. Faustina nővér írja le egy tapasztalatát ezzel kapcsolatban: „Ma este a szokásosnál is betegebnek éreztem magam, rögtön az áldás után aludni indultam. De amikor beléptem szobámba, belülről hirtelen úgy éreztem, hogy be kell mennem N. nővér cellájába, mert segítségre lenne szüksége. Habozás nélkül be is nyitottam hozzá, mire N. nővér a következőket mondta: „Ó, milyen jó, hogy Isten idevezérelte önt!” Olyan halkán tudott csak beszélni, hogy alig hallottam. Ezt mondta: „Nővérem, legyen szíves, hozzon nekem egy kis citromos teát, mert nagyon szomjas vagyok, és mozdulni sem tudok, annyira rosszul vagyok!” Valóban nagyon szenvedett és magas láza volt. Amikor visszatértem cellámba, lelkemet nagy szeretet töltötte el Isten iránt, és megértettem, hogy nagyon kell figyelniünk a belső indításokra, és hűségesen kell követni őket. És az egyik kegyelemhez való hűség másik kegyelmeket is vonz.” Erre is alkalmazható Jézus szava, a lelki élet egy másik törvényszerűsége: „Akinak van, annak még adnak, akinek nincs, attól még azt is elveszik, amije van.” (Mt 13,12) Ha hűségesen követünk egy-egy sugallatot, annak minden egyes alkalommal a kegyelmek bőséges kiáradása a jutalma, elsősorban a gyakoribb és erőteljesebb sugallatok által. A lélek így még jobban edződik az Isten iránti hűségben, egyre világosabban észleli akarátát, amit egyre könnyebben tud teljesíteni. Szalézi Szent Ferenc is megerősíti ezt: „Amikor nagyon jól használunk fel egy Urunktól kapott sugallatot, akkor ad egy másikat is.” Vagy ahogy Kis Szent Teréz leírja: „Az erény gyakorlása édes és természetes lett számomra; kezdetben az arcom gyakran elárulta vívódásaimat, de kicsinyenként eltűntek ezek a vonások.” Ehhez az engedelmességhez a boldogság kegyelme társul, ami kitágítja a szívet, amitől a lélek szabadnak érzi magát: „Törvényeid útján futva járok, hiszen szívemet kitágítottad.” (Zsolt 119,32)² A Szentlélek hatása, hogy elveszi a szívünkben a kőszívet, és hússzívet ad nekünk, hogy törvényeit megtartsuk és megtegyük. És ne egy idegen törvény igájában nyögjünk, hanem belülről vezérelt emberekké váljunk. Az ilyen ember nem azért tartja meg a törvényeket, mert kell, hanem belülről fakadóan úgy érzi, nem tudja nem megtenni, mert az borzasztó távoli lenne tőle.

HOGYAN SEGÍTHETJÜK A SUGALLATOK KIFEJLŐDÉSÉT?

Nem az a keresztyén, aki bizonyos törvényeket megtart, vagy általános eszményképeket próbál utánózni, hanem „akiket Isten lelke vezérel, azok Isten fiai.” (Róm 8,14) Ha igazán keresztyénként akarunk élni, akkor nélkülözhetetlen, hogy egyre világosabban fel tudjuk ismerni a Szentlélek sugallatait, ennek nagyon egyszerű eszközei vannak, amit most 10 pontban sorolunk fel.

1. **Dicsőítés és hála.** Sokszor az akadályozza, hogy bőségesen kapjunk sugallatokat Istentől, hogy amit már kaptunk, nem ismerjük fel eléggé, és nem köszönjük meg neki, azaz nem becsüljük meg ajándékait.
2. **Vágyakozni kell és kérni.** Gyakran kell kérnünk: „Légy segítségemre döntéseimben, és add, hogy egyetlen sugallatot sem vegyem semmibe.”
3. **Határozzuk el, hogy semmit sem tagadunk meg Istentől!** Nem arról van szó, hogy képesnek kell lenniünk máris mindenben engedelmeskedni Istennek, hisz' az gőg lenne, de nagyon elszántnak kell lenniünk arra, hogy Isten egyetlen szándékát sem vesszük semmibe, amit csak tudunkra ad, bármilyen apró dologról legyen is szó. Vigyázzunk, nehogy ez az elhatározás aggályoskodássá váljon, amit az ördög arra használhatna fel, hogy elcsüggedjünk, és elkezdjünk félni attól, hogy elmegyünk Isten akarata mellett.
4. **Éljünk gyermeki engedelmességben és bizalomban.** Ha azt akarjuk elérni, hogy Isten sugallatai által egyre többet mutasson meg akaratóból, akkor azzal kell kezdeni, hogy engedelmeskedünk Isten azon szándékainak, amiket már ismerünk: parancsolatok, életállapotunkból fakadó kötelességeink, Szentírás tanítása, Egyház tanítása, hivatásunkkal és munkánkkal járó követelmények, közösségi, családi, társadalmi kötelességeink. Illúzió azt hinni, hogy képesek vagyunk engedelmeskedni Istennek, miközben képtelenek vagyunk arra, hogy embereknek engedelmeskedjünk, vagy csak akkor vagyunk erre képesek, ha kedvünk van hozzá.

² Vö. P. Jacques Philippe: A Szentlélek iskolájában, Nyolc Boldogság Katolikus Közösség, Homokkomárom, 1998, 11-22.

5. **Ráhagyatkozás.** Ha nem hagyunk fel a nehézségekkel szembeni lázadozással és makacskodással, ez az Istennel szembeni bizalmatlanság megnehezíti a Szentlélek számára, hogy életünket irányítsa. Engedelmeskednünk kell az eseményeknek és szeretettel bele kell egyezni mindabba, amire életünk eseményei „kényszerítenek”. Ne elszenvadjuk, hanem válasszuk, amit nem kerülhetünk el, és amit Isten szán nekünk.
6. **Lemondás.** A lelki növekedés terén gyakran a legnagyobb akadályt jelent a dolgokhoz, személyekhez, elképzelésekhez, nézetekhez, szokásokhoz való ragaszkodás.
7. **Csend és béke.** Isten lelke békés lélek, békességben és szelíden szól és cselekszik, sohasem zűrzavarban és nyugtalanságban. Ha engedjük eluralkodni bennünkben az izgatottságot, a kapkodást, a nyugtalanságot, a fecsegést és a szétszórtságot, akkor ez szinte biztosan megakadályozza a Szentlélek munkáját.
8. **Tartsunk ki hűségesen az imádban!** Egy személyes találkozáshoz idő kell és rendszeresség. Napi 5 perc nem elég.
9. **Figyeljünk szívünk készítéseire!** Különbséget kell tudnunk tenni a saját természetünkől, az ördög ügködéséből vagy a Szentlélek működéséből eredő, szívünkben zajló mozgások között. Gyakran mozgat bennünket a félelem, neheztelés, harag, vagy a vágy, hogy mások észrevegyenek, csodáljanak, az érzékiség, stb. Ezek a rendetlen készetések származhatnak romlott természetünkből, vagy ahogy ma azt inkább mondjuk, sebeinkből. Jöhetnek még az ördögtől is, ekkor kísértésekről van szó. Egyes, jónak tetsző készetések (amelyek célja jó), lehet, hogy valójában nem azok, és inkább az ördögtől erednek, aki ravasz és néha olyasmire ösztönöz, ami jónak látszik, de valójában ellenkezik Isten velünk kapcsolatos akaratával, és kedvezőtlen eredménnyel jár, vagy valamilyen túlzáshoz vezet. Kis gyakorlattal meg tudjuk határozni, melyek azok a készetések, melyek a Szentlélektől származnak (pl. hogy tegyünk vagy ne tegyünk meg valamit), mert azok mindig örömet és békességet hagynak maguk után bennünk még akkor is, ha először nem volt kedvünk megtenni azt. Az ördögtől vagy sebeinkből származó indíttatások pedig még ha kedvünk is van hozzájuk, hosszú távon mindig zavart, ürességet és szomorúságot hagynak maguk után. Sajnos ezek a rossz gyümölcsök pl. egy kapcsolatban nem azonnal mutatkoznak meg, ezért mondja Jézus: „gyümölcsjeikről ismeritek meg őket.” (Mt 7,20) További segítség lehet az eligazodásban a következő néhány elv:
- Isten soha nem mond ellent önmagának. A Szentlélek nem indíthat minket olyan dologra, ami ellenkezik Isten akaratával.
 - Összhang Isten Igéjével és az Egyház tanításával. Egy fiatal, aki engedetlen a plébánosával szemben, még akkor sem az isteni kegyelem hatására cselekszik, ha célja önmagában véve dicséretes. A Szentlélek az egység lelke, ezért aki papjait, keresztény testvéreit szidja, és velük az egységet megtörve cselekszik, még ha zseniális és előremutató impulzusokat is képvisel, akkor sem a Szentlélek hatása alatt cselekszik, és többet fog ártani, mint amit használ. Jobb egy gyenge ötlet békében, mint egy erősebb békétlenségben.
 - Összhang a saját hivatásom követelményeivel. A Szentlélek nem indíthat arra egy családanyát, hogy a férjét, gyerekeit elhanyagolva, őket súlyosan megkárosítva tegyen valamit Krisztusért.
 - Nem gögőt és megoszlást, hanem alázatot és egységet szül. A Szentlélek mindig úgy tétet velünk jól, hogy az boldoggá tesz, de elbizakodottság, dicsekvés és önelégültség nélkül, mert tudjuk, amit teszünk, nem belőlünk fakad, hanem Istenből.
 - Békességet és örömet az ördög képtelen maradandó módon produkálni. Egy Istentől jövő sugallat is okozhat bennünk nagy nyugtalanságot. Ez a nyugtalanság azonban nem a sugallatból ered, hanem a mi természetünkből és ellenállásunkból az isteni indíttatással szemben. Amint befogadjuk az indíttatást, és már nem ellenkezünk vele, akkor szívünk eltelik békességgel. Tudnunk kell leküzdeni lustaságunkat, a kísértéseket, melyek félelmet ébresztenek és a szokásainkhoz való merev ragaszkodás miatt megkötnék.
 - Állhatatosság a jele Isten sugallatainak. Isten lelkének egyik jellegzetessége az állhatatosság. Ezzel szemben mindaz, ami testünkből vagy a gonosz lélektől származik, bizonytalan és változékony, mint pl. hangulatunk és vágyaink. Ugyanígy van az ördöggel is: hol az egyik, hol a másik irányba hajt, beülteti a bogarat a fülünkbe, hogy abbahagyjunk egy dolgot, és belekezdjünk egy újba, úgy, hogy végeredményben ne csináljunk semmit. Leggyakrabban úgy akadályozza meg egy jó terv végrehajtását, hogy felcsillant előttünk egy másikat, ami jobbnak látszik. Ezzel szemben az isteni sugallatok biztosak és szilárdak. Éppen ezért általában véve jó, ha (különösen nagy fontosságú dolog esetén) nem követünk sebtében egy-egy indíttatást. Meg kell győződni, hogy nem tűnik-e el teljesen egy kis idő múltán, ami annak a jele, hogy nem Istentől való.
 - Isten akarata a nagyobb szeretetben, és nem biztos, hogy a nagyobb szenvedésben van. Isten sugallatai gyakran ellentétesek elsődleges hajlamainkkal (önzés, lustaság, könnyelműség), de Isten nem hóhér, és nem mindig azt kéri, ami nehezünkre esik, hanem gyakran azt, ami örömünkre szolgál.
10. **Nyissuk meg szívünket egy lelki atyának!** Általában nem vagyunk képesek arra, hogy világosan lássuk magunkat, saját indítékainkat, alázatos lépés elismerni, hogy nem boldogulunk önmagunkban, ez pedig Istennek nagyon tetsző hozzáállás. A rendszeres gyónás elengedhetetlen a tisztán látáshoz.

AZ ISTENI SUGALLATOKAT TEHÁT A KÖVETKEZŐKBŐL LEHET FELISMERNI: békességet adnak, nem változékonyak, alázatot ébresztenek.³

A Szentlélek nélkül:

Isten	távoli
Krisztus	a múlté
az Evangélium	holt betű
az Egyház	csupán szervezet
a tekintély	uralkodás
a misszió	propaganda tevékenység
a szentmise	emlékek felidézése
a keresztény élet	rabszolgá morál

A Szentlélekben viszont:

A kozmosz feltámad és nyögi az Isten Országá szülési fájdalmait,	
a feltámadt Krisztus	velünk van
az Evangélium	életünk ereje
az Egyház	elénk éli a Szentháromságos életét
a tekintély	felszabadító szolgálat
a misszió	Pünkösd
a liturgia	emlékezés és elővételezés
az emberi cselekvés	átistenül.

(Kilian McDonnell-George T. Montague: Szívsátok fel a lángot 1., Marana Tha, Budapest, 1995, 26.)

³ Vö. dölt betűs részeket: P. Jacques Philippe: A Szentlélek iskolájában, Nyolc Boldogság Katolikus Közösség, Homokkomárom, 1998, 23-57.

Hiszekegy HARMADIK FEJEZET: HISZEK A SZENTLÉLEKBEN

683 Isten Fiának megismerése a Szentlélek által történik.⁴

684 Nazianzi Szent Gergely:

Az Ószövetség az Atyát nyíltan hirdette, a Fiút homályosabban. Az Újszövetség világosan megmutatja nekünk a Fiút, és a Szentlélek istenségét bizonyos értelemben homályosan. Most pedig maga a Lélek velünk van és nyíltabban mutatja meg magát.⁵

685 A Szentlélekben hinni ezért annak megvállását jelenti, hogy a Szentlélek egy a Szentháromság személyei közül, az Atyával és a Fiúval egylényegű, „akit éppúgy imádunk és dicsőítünk, mint az Atyát és a Fiút”.

686 A Szentlélek üdvösségünk tervének kezdetétől a beteljesedésig együtt munkálkodik az Atyával és a Fiúval.

8. Cikkely

"HISZEK A SZENTLÉLEKBEN"

687 „Aki szólt a próféták által”⁶: Az Igazság Lelke, aki „föltárja” nekünk Krisztust, nem beszél önmagáról. (vö. Jn 16,13) Ez a sajátosan isteni rejtőzködés magyarázza, hogy „a világ nem kaphatja meg, mert nem látja és nem ismeri”, miközben azok, akik Krisztusban hisznek, megismerik Őt, mert velük marad (Jn 14,17).

I. A Fiú és a Szentlélek összefüggő küldetése

690 Jézus „Krisztus”, „fölkent”, mert az Ő kenete a Lélek. (vö. Jn 3,34) Miután pedig Krisztust megdicsőült (vö. Jn 7,39) az Atyánál... közli velük dicsőségét (vö. Jn 17,22), azaz a Szentlelket, aki megdicsőíti Őt (vö. Jn 16,14). Közli a Szentlelket testének, az Egyháznak a tagjaival.

A kenet (...) jelentése: miként a test bőre és az olaj kenete között sem az értelem, sem az érzékek semmiféle köztes dolgot nem ismernek, így elválaszthatatlan a Fiú kapcsolata a Szentlélekkel, annyira, hogy annak, aki Krisztust hittel meg akarja érinteni, előbb a kenettel kell kapcsolatba kerülnie: nincs ugyanis olyan tag, amit ne borítana a Szentlélek.⁷

II. A Szentlélek neve, elnevezései és szimbólumai

A SZENTLÉLEK TULAJDONNEVE

691 A "Lélek" (latinul Spiritus) szó a héber ruah szót fordítja, ami eredeti értelmében fuvallatot, levegőt, szelet jelent. Jézus pontosan a szél érzékletes képét használja, hogy Nikodémusnak elmagyarázza annak transzcendens újdonságát, aki személy szerint Isten Lehelete, isteni Lélek (vö. Jn 3,5-8).

A SZENTLÉLEK ELNEVEZÉSEI

692 Amikor Jézus a Szentlélek eljövételét meghirdeti és ígéri, Paraklétosznak, azaz szó szerint „maga mellé szólított”-nak, latinul advocatus-nak nevezi (Jn 14,16,26; 16,7). A Paraklétoszt rendszerint „Vigasztalónak” fordítják, mivel Jézus az első vigasztaló (vö. 1Jn 2,1). Maga az Úr a Szentlelket az „Igazság Lelkének” nevezi (vö. Jn 16,13).

693 A Szentlélek tulajdonnéven kívül, amit az Apostolok Cselekedetei és a Levelek leginkább használnak, Szent Pálnál a következő megnevezések fordulnak elő: az Ígéret Lelke (Ef 1,13; Gal 3,14); a fogadott fiúság Lelke (Róm 8,15; Gal 4,6); Krisztus Lelke (Róm 8,11); az Úr Lelke (2Kor 3,17); Isten Lelke (Róm 8,9,14; 15,19; 1Kor 6,11; 7,40); Szent Péternél pedig: a Dicsőség Lelke (1Pt 4,14).

A SZENTLÉLEK SZIMBÓLUMAI

694 A víz. A víz szimbóluma a Szentlélek működését jelzi a keresztségben, mivel a Szentlélek segítségül hívása után az új születés hatékony szentségi jelévé válik: miként első **születésünk magzati állapotát** víz tartja fenn, úgy a keresztség víz valóságosan jelzi, hogy isteni életre születésünket a Szentlélekben kapjuk ajándékba. Sőt az „egy Lélekben (...) megkeresztelkedve”, „mindannyiunkat egy Lélek itatott át” (1Kor 12,13): a Lélek tehát személyesen is élő Víz, amely a megfeszített Krisztusból ered (vö. Jn 19,34; 1Jn 5,8) mint forrásából, és bennünk az örök életre szökell.⁸

695 A kenet. Az olaj kenetének szimbóluma a Szentlelket is jelenti.⁹ A Krisztus név (a héber „Messiás”) Isten Lelkének "fölkentjét" jelenti. Az Ószövetségben egyesek az Úr „fölkentjei” voltak (vö. Kiv 30,22-32), kiemelkedő módon Dávid király (vö. 1Sám 16,13). Jézus azonban egyedülálló módon Isten Fölkentje: az emberség, melyet a Fiú magára vett, teljesen a „Szentlélek fölkentje.”¹⁰ Szűz Mária a Szentlélektől fogantja Krisztust, és a Szentlélek hirdeti a gyermeket mint Krisztust születésekor (vö. Lk 2,11), és arra indítja Simeont, hogy a templomba menjen látni az Úr Krisztusát (Lk 2,26-27); Ő maga tölti be Krisztust (vö. Lk 4,1) és az Ő ereje árad ki Krisztusból gyógyításai alkalmával (vö. Lk 6,19; 8,46). Végül Ő támasztja föl Krisztust a halálból (vö. Róm 1,4; 8,11). Ezután Jézus a maga halált legyőzött emberségében teljesen „Krisztussá” válva (vö. ApCsel 2,36) bőségesen árasztja a Szentlelket, hogy a „szentek” Isten Fiának emberségével való egységükben elérjék „az érett férfikort Krisztus nagykorúságának mértéke szerint” (Ef 4,13): „a teljes Krisztust” Szent Ágoston szavai szerint.¹¹

696 Tűz. Míg a víz a Szentlélekben adott élet születését és termékenységét jelezte, a tűz a Szentlélek cselekedeteinek **átalakító erejét szimbolizálja.** A Szentlélek tüze átalakít mindent, amit megérint. Keresztelő János úgy hirdeti Krisztust, mint „aki Szentlélekben és tűzben fog keresztelni” (Lk 3,16), abban a Szentlélekben, akiről Jézus mondja később: „Azért jöttem, hogy tüzet gyújtsak a földön. Mi mást akarnék, mint hogy lángra lobbanjon.” (Lk 12,49) A Szentlélek "lángnyelvek alakjában" száll a tanítványokra pünkösdi reggelén, és tölti el őket (vö. ApCsel 2,3-4). „**Ne oltátok ki a Leleket!**” (1Tessz 5,19).

697 A felhő és a fényesség. Az ószövetségi teofániától kezdve a sötét vagy a fényes felhő nyilatkoztatja ki az élő és szabadító Istent, eltakarván dicsőségének transzcendenciáját; Mózesnek a Sinai-hegyen (vö. Kiv 24,15-18), a találkozás sátrában (vö. Kiv 33,9-10) és a pusztai vándorlásban¹²; Salamonnak a templomszentelés alkalmával (vö. 1Kir 8,10-12). Ezeket az előképeket tehát Krisztus beteljesíti a Szentlélekben. A Szentlélek száll Szűz Máriára és "beárnyékozza őt", hogy Jézust fogantja és világra szülje (vö. Lk 1,35). A Színeváltozás hegyén a Szentlélek jön a felhőben, mely Jézust, Mózeszt és Illést, nemkülönben Pétert, Jakabot és Jánost beárnyékolja, "és a felhőből szózat hallatszott: „Ez az én választott fiam, őt hallgassátok” (Lk 9,34-35). Végül ugyanez a "felhő fogadta be Jézust" a tanítványok szeme elől a mennybemenetel napján (vö. ApCsel 1,9), és fogja kinyilatkoztatni az Emberfiát dicsőségben eljövételének napján (vö. Lk 21,17).

698 A pecsét. Krisztus az, akit „az Atya Isten pecsételt meg” (Jn 6,26); és Benne az Atya minket is megpecsétel.¹³ A pecsét (szphragidosz) képét, mivel a Szentlélek kenetének **letörölhetetlen hatását jelzi a keresztség, a bérmlás és a papság szentségében, egyes teológiai hagyományokban e három, megismételhetetlen szentség belénk nyomott, eltörölhetetlen „karakterének” jelzésére használják.**

699 A kéz. Jézus a kezét rájuk téve gyógyított betegeket (vö. Mk 6,5; 8,23) és áldotta meg a gyermekeket (vö. Mk 10,16). Az Apostolok Jézus nevében ugyanezt teszik.¹⁴ Sőt a Szentlélek az Apostolok kézrátétele által adatott.¹⁵ Az Egyház a Szentlélek mindenható kiadásának e jelét megtartotta szentségi lélekívásaiban (epikláziseiben).

⁴ Lyoni Szent Ireneusz: Demonstratio praedicationis apostolicae, 7: SC 62, 41, 42.

⁵ Nazianzi Szent Gergely: Oratio, 31, (Theologica, 5), 26: SC250, 326 (PG 36, 161--164).

⁶ Niceai-konstantinápolyi hitvallás: DS 150.

⁷ Nisszai Szent Gergely: Adversus Macedonianos de Spiritu Sancto, 16: Gregorii Nysseni opera. Kiad. W. Jaeger-H. Langerbeck. 3/1. köt. Leiden, 1958, 102-103. (PG 45, 1321).

⁸ Vö. Jn 4,10-14; 7,38; Kiv 17,1-6; Iz 55,1; Zak 14,8; 1Kor 10,4; Jel 21,6; 22,17.

⁹ Vö. 1Jn 2,20,27; 2Kor 1,21.

¹⁰ Vö. Lk 4,18-19; Iz 61,1.

¹¹ Szent Ágoston: Sermo, 341, 1, 1: PL 39, 1493; Uaz: 9, 11: PL 39, 1499.

¹² Vö. Kiv 40,36-38; 1Kor 10,1-2.

¹³ Vö. 2Kor 1,22; Ef 1,13; 4,30.

¹⁴ Vö. Mk 16,18; ApCsel 5,12; 14,3.

700 Az ujj. Jézus az Isten ujjával üzi ki a gonosz lelkeket (vö. Lk 11,20). Ha Isten törvényét a kötéblákra „Isten ujjá” írta (Kiv 31,18), „Krisztus levele”, mely az Apostolok gondjára van bízva, „az élő Isten Lelkével, nem kötéblákra, hanem az élő szív lapjaira” (2Kor 3,3) van írva. A „Veni, Creator Spiritus” himnusz a Szentlelket „Te, ujj az Isten jobb kezén” formában hívja segítségül.¹⁶

701 A galamb. A vízőzön végén (mely a keresztség szimbóluma) a Noé által kibocsátott galamb a csőrében zöldellő olajággal tér vissza annak jeléül, hogy a föld ismét lakható (vö. Ter 8,12). Amikor Krisztus kiemelkedik keresztségének vizéből, a Szentlélek galamb formájában száll le rá és marad rajta (vö. Mt 3,16; és párh.) Egyes egyházakban a szent Eucharisziát az oltár fölé függesztett, galamb formájú fémedényben (columbarium) őrzik.

III. A Szentlélek és Isten Igéje az ígéretek idején

702 Amikor az Egyház olvassa az Ószövetséget, (vö. 2Kor 3,14) azt vizsgálja, (vö. Jn 5,39.46) **amit a Lélek, „aki szólt a próféták által”¹⁷, Krisztusról akar nekünk mondani.**

Az Egyház hite a "Próféták" alatt itt mindazokat érti, akiket a Szentlélek sugalmazott az élő prédikációban, illetve mind az Ó-, mind az Újszövetség szent könyveinek szerkesztésében. A zsidó hagyomány különbséget tesz a Törvény (az első öt könyv, vagyis a Pentateuchus), a Próféták (az általunk történetnek és prófétáinak nevezett könyvek) és az Írások (főként a bölcsességi könyvek és a zsoltárok) között (vö. Lk 24,44).

A TEREMTÉSBEN

703 Isten Igéje és az Ő Lehelete ott van minden teremtmény léte és élete eredeténél.¹⁸

704 „Ami az embert illeti, őt Isten tulajdon kezeivel (azaz a Fiúval és a Szentlélekkel) alkotta (...), és a megalkotott testre ráöntötte a saját formáját, úgyhogy az is, ami látható, isteni formát hordozzon.”¹⁹

AZ ÍGÉRET LELKE

705 A bűntől és a haláltól eltorzított ember megmarad "Isten képmására", a Fiú képmására teremtettnek, de mivel meg van fosztva a "hasonlóságtól", "nélkülözi Isten dicsőségét". (vö. Róm 3,23) Az Ábrahámnak tett ígélet megnyitja az üdvrendet, melynek végén maga a Fiú ölti magára a "képmást" (vö. Jn 1,14; Fil 2,7), és visszaállítja az Atyával való "hasonlóságba" azáltal, hogy visszaadja neki a dicsőséget, az "életet" Lelket.

AZ ISTENJELENÉSEKBEIN ÉS A TÖRVÉNYBEN

707 Az istenjelenésekben Istennek a Szentlélek Felhőjében egyszerre kinyilatkoztatott és "beárnyékolta" Igéje láttatta és hallatta magát.

708²⁰ A Törvény pedagógusként adatott, hogy népet Krisztushoz vezesse (vö. Gal 3,24). De képtelensége arra, hogy az "istenhasonlóságtól" megfosztott embert üdvözítse és a világosabb ismeret, amit a bűnről ad, (vö. Róm 3,20) a Szentlélek utáni vágyakozást ébreszti. Erről tanúskodnak a Zsoltárok sóhajtozásai.

A MESSIÁS ÉS AZ Ő LELKÉNEK VÁRÁSA

712 A várt Messiás arcvonásai az Emmánuel könyvben (vö. Iz 6-12) kezdenek körvonalazódni (amikor "Izajás (...) látta [Krisztus] dicsőségét": Jn 12,41), különösen Izajás 11,1-2 versében:

"És vessző sarjad majd Jessze törzséből,

és virág fakad az ő gyökeréből:

és megnyugszik rajta az Úr lelke:

a bölcsesség és az értelem lelke;

a tanács és az erősség lelke;

a tudomány és az Úr félelmének lelke."

713 A Messiás vonásai főként a Szolga énekeiben nyernek kinyilatkoztatást.²¹ Ezek az énekek hirdetik Jézus szenvedésének értelmét és megjelölik a módot, ahogyan Ő ki fogja árasztani a Szent Lelket, hogy életet adjon a sokaságnak: nem kívülről, hanem "a mi szolgálai alakunkat magára öltve" (Fil 2,7). Magára véve a mi halálunkat, tudja közölni velünk az Ő Lelkét, aki az életé.

714 Ezért kezdi Krisztus a Jó Hír hirdetését Izajás ezen sorainak magáévá tételével (Lk 4,18-19): (vö. Iz 61,1-2)

„Az Úr Lelke rajtam;

mert fölkent engem,

hogy örömhírt vigyek a szegényeknek,

elküldött, hogy hirdessem a foglyoknak az elbocsátást,

és a vakoknak a látást,

hogy elküldjem a megtörteket az elbocsátásban,

és hirdessem az Úr kedves esztendejét."

715 A közvetlenül a Szentlélek elküldésére vonatkozó prófétai ígéretek szerint "az utolsó időkben" az Úr Lelke meg fogja újítani az emberek szívét azáltal, hogy **beléjük vési az új Törvényt; Ő fogja összegyűjteni a szétszórta és megosztott népeket, és megbékélteti őket; az első teremtetést átfőmálja, és ott az emberekkel fog lakni Isten békességben.**

IV. Krisztus Lelke az idők teljességében

"ÜDVÖZLÉGY, KEGYELEMME TELJES!"

721 Máriában kezdenek mutatkozni "Isten csodatettei", melyeket a Szentlélek Krisztusban és az Egyházban fog beteljesíteni:

722 A Szentlélek kegyelmével előkészítette Máriát. Illet, hogy "kegyelemmel teljes" legyen Anyja Annak, akiben "testi formában az istenség egész teljessége lakozik" (Kol 2,9). Mária tiszta kegyelemben, bűn nélkül fogantatott, s mint az összes teremtmény között a legalázatosabb, mindenkinél alkalmasabb volt a Mindenható kimondhatatlan ajándékának fogadására: bensőjében hordozza az örök Fiút.

723 A Szentlélektől fogantja és szüli a Szűz Isten Fiát. Szüzessége a Lélek és a hit ereje által egyedülálló termékenységgé válik.²²

725 Végül a **Szentlélek Mária által kezdi Krisztussal közösségbe vinni az embereket, és mindig az alázatosak az elsők, akik Őt elfogadják: a pásztorok, a háromkirályok, Simeon és Anna, a kánai jegyesek és az első tanítványok.**

726 A Szentlélek küldetésének végén **Mária lesz az "asszony", az új Éva, "az élők anyja", "a teljes Krisztus" anyja.** (vö. Jn 19,25-27) Ilyen minőségében látjuk együtt a Tizenkettővel: "egy szívvel, egy lélekkel áhítatosan imádkozva" (ApCsel 1,14) "az utolsó idők" hajnalán, amelyet a Szentléleknek kellett ébreszteni pünkösdkor az Egyház kinyilvánításával.

A KRISZTUS JÉZUS

728 Jézus a Szentlelket mindaddig nem nyilatkoztatta ki teljesen, amíg Ő maga halálával és föltámadásával meg nem dicsőül. Apránként azonban utalt rá még a sokaságnak szóló tanításában is, amikor kinyilatkoztatja, hogy az Ő Teste eledel lesz a világ életéért! (vö. Jn 6,27.51.62-63)

¹⁵ Vö. ApCsel 8,17-19; 13,3; 19,6.

¹⁶ Pünkösöd vasárnap vesperásának himnusza: Liturgia Horarum, 2. köt. 1974, 795, 812.

¹⁷ Niceai-konstantinápolyi hitvallás: DS 150.

¹⁸ Vö. Zsolt 33,6; 104,30; Ter 1,2; 2,7; Sir 3,20-21; Ez 37,10.

¹⁹ Lyoni Szent Ireneusz: Demonstratio praedicationis apostolicae, 11: SC 62, 48--49.

²⁰ Vö. Kiv 19-20; MTörv 1-11; 29-30.

²¹ Vö. Iz 42,1-9; Mt 12,18--21; Jn 1,32-34; Iz 49,16; Mt 3,17; Lk 2,32; Iz 50,4-10; 52, 13--15; 53,12.

²² Vö. Lk 1,26-38; Róm 4,18.21; Gal 4,26-28.

Nikodémusnak, (vö. Jn 3,5-8) a samariai asszonynak (vö. Jn 4,10.14.23-24) és azoknak is, akik részt vettek a sátoros ünnepen, (vö. Jn 7,37-39) utal rá. Tanítványainak nyíltan beszél, amikor az imádságról szól (vö. Lk 11,13) és a tanúságtételről, amit nekik kell tenniük (vö. Mt 10,19-20).

729 Csak amikor eljött az óra, melyben Jézusnak meg kellett dicsőülnie, ígéri meg a Szentlélek eljövételét, amiatt, hogy az Ő halála és föltámadása lesz az atyáknak adott ígéret beteljesedése²³: az igazság Lelkét, a másik vigasztalót, a Paraklétoszt Jézus imádságára fogja ajándékozni az Atya; az Atya fogja küldeni Jézus nevében; Jézus pedig az Atyától fogja küldeni Őt, mert az Atyától származik. A Szentlélek eljön, meg fogjuk ismerni Őt, mindig velünk lesz; velünk fog lakni; mindenre megtanít majd minket, és eszünkbe fog juttatni mindent, amit Jézus mondott, és **tanúságot fog tenni róla; be fog vezetni a teljes igazságba** és meg fogja dicsőíteni Krisztust. Ami a világot illeti, azt **meg fogja szégyeníteni a bűn, az igazság és az ítélet kérésében**.

730 Végül eljött Jézus Órája (vö. Jn 13,1; 17,1): Jézus az Atya kezébe adja a lelkét (vö. Lk 23,46; Jn 19,30) akkor, amikor halála által legyőzte a halált „az Atya dicsősége által föltámasztva a halálból” (Róm 6,4); majd ajándékozta a Szentlelket, „rálehelve” tanítványaira (vö. Jn 20,22). Ettől az órától kezdve Krisztus és a Lélek küldetése az Egyház küldetésévé válik: „Amint engem küldött az Atya, Én is küldelek titeket” (Jn 20,21).²⁴

V. A Szentlélek és az Egyház az utolsó időkben

A PÜNKÖSD

731 Pünkösd napján (a hét húsvéti hét végén) Krisztus húsvétja a Szentlélek kiadásában teljesebbé válik, aki mint isteni személy nyilvánít ki, adatik és közöltetik: az Úr Krisztus a maga teljességéből bőségesen árasztja a Lelket (vö. ApCsel 2,33--36.)

732 Ezen a napon a Szentháromság teljesen ki lett nyilatkoztatva. E naptól kezdve a Krisztus által hirdetett Ország megnyílik azoknak, akik benne hisznek: a test alázatában és a hitben már részesednek a Szentháromság közösségében. A Szentlélek a maga szüntelen eljövetele által vezeti be a világot "a végső időkbe", az Egyház idejébe, az Országba, amely már örökségként a birtokunkban van, de még nem teljessé vált:

A SZENTLELEK -- ISTEN AJÁNDÉKA

733 "Az Isten szeretet" (1Jn 4,8.16); és a szeretet az első ajándék, amely minden mást magában foglal. Ez a szeretet "áradt ki szívünkbe a Szentlélek által, aki nekünk adatott" (Róm 5,5).

734 Mivel a bűn következtében meghaltunk vagy legalábbis megsebesültünk, a szeretet ajándékának **első hatása bűneink bocsánata**. A Szentlélek közlése (2Kor 13,13) az Egyházban a megkereszteltet visszaállítja a bűn miatt elvesztett **istenhasonlóságba**.

735 Ezután a Lélek a "foglalóját", más szóval "zsengéjét" adja örökségünknek (vö. Róm 8,23; 2Kor 1,22): magának a Szentháromságnak az életét, mely nem más, mint úgy szeretni, "ahogy Ő szeretett bennünket." (vö. 1Jn 4,11--12) Ez a szeretet (karitás, melyről az 1Kor 13 beszél).

736 A Lélek ezen ereje által tudnak Isten fiai gyümölcsöt hozni. Ő, aki beoltott minket az igaz Szőlőtőbe, a **Lélek fakaszt általunk gyümölcsöt, ami "szeretet, öröm, békesség, türelem, kedvesség, jószág, hűség, szelidség, önmegtartóztatás" (Gal 5,22--23)**. A Lélek a mi életünk; minél inkább megtagadjuk önmagunkat (vö. Mt 16,24-26), annál tevékenyebbé tesz bennünket a Lélek (vö. Gal 5,25).

A SZENTLELEK ÉS AZ EGYHÁZ

737 Krisztus és a Szentlélek küldetése az Egyházban, Krisztus testében és a Szentlélek templomában teljesebbé válik. Ez az összekapcsolt küldetés ettől kezdve **Krisztus híveit bekapcsolja az Ő közösségébe az Atyával a Szentlélekben: a Lélek előkészíti az embereket, kegyelmével megelőzi, hogy Krisztushoz vonzza őket. Ő nyilvánítja ki nekik a föltámadott Urat, eszükbe juttatja szavait és fölnyitja lelküket, hogy megértsék halálát és föltámadását. Jelenvalóvá teszi számukra Krisztus misztériumát, leginkább az Eucharishtiában, hogy megbékéltesse őket, és bevezesse az Istennel való közösségbe, és segítse őket, hogy "sok gyümölcsöt" hozzanak (vö. Jn 15,5.8.16).**

738 Így az Egyház küldetése nem hozzáadatik Krisztus és a Szentlélek küldetéséhez, hanem ennek szentsége: az Egyház, mivel egészében és minden tagjában arra küldetik, hogy a Szentháromság közösségének misztériumát hirdesse és tanúsítsa, megvalósítsa és terjessze (ez lesz a következő cikkely tárgya):

Megismételjük, hogy mi valamennyien, miután egy és ugyanazon Lelket kaptuk, tudniillik a Szentlelket, valamiképpen **egymással és Istennel eggyé válunk**. Aki a különálló lelkeket (...) önmaga által egységbe fogja, és önmagában valami egyként jeleníti meg, ugyanis "Krisztus" szent testének ereje egy testhez tartozóvá teszi azokat, akikben jelen van.²⁵

739 Mivel a Szentlélek Krisztus Kenete, ezért Krisztus, a test Feje kiárasztja Őt a tagjaiba, **hogy táplálja és gyógyítsa őket, kölcsönös tevékenységeiket rendezze, éltesse, tanúnak küldje őket, s az Atyának fölajánlott áldozatához és közbenjárásához társítsa őket az egész világ javára**. Krisztus Testének tagjaival az Egyház szentségei által közli Szent és Megszentelő Lelkét (ez lesz a tárgya a Katekizmus második részének).

741 "Gyöngeségünkben segítségünkre siet a Lélek, mert még azt sem tudjuk, hogyan kell helyesen imádkoznunk. A Lélek azonban maga jár közben értünk, szavakba nem önthető sóhajtozásokkal" (Róm 8,26). A Szentlélek, Isten műveinek alkotómestere **az imádságnak is tanítómestere** (ez lesz a tárgya a Katekizmus negyedik részének).

9. Cikkely

"HISZEM A SZENT, KATOLIKUS ANYASZENTEGYHÁZAT"

748 "Mivel Krisztus a nemzetek világossága, ez a Szentlélekben összeült szent Zsinat Krisztusnak az Egyház arcán tükröződő fényességével minden embert meg akar világosítani azáltal, hogy minden teremtménynek hirdeti az evangéliumot."²⁶ Az Egyháznak nincs más világossága, mint Krisztusé; ezért az egyházatyák kedvelt képe szerint a Holdhoz hasonlítható, melynek minden világossága a Nap fényének tükrözése.

749 Az Egyházzal szóló hitcikkely az előző, a Szentlélekről szóló cikkelytől is teljesen függ. "Mivel már bizonyítottuk, hogy a Szentlélek minden **éltszentség forrása és ajándékozója**, most valljuk, hogy az Egyházat ugyanő ajándékozta meg a szentséggel."²⁷ Az Egyház az egyházatyák kifejezése szerint az a hely, "ahol a Lélek virágzik."²⁸

768 A Szentlélek az Egyházat **"különböző hierarchikus és karizmatikus ajándékokkal látja el és irányítja"**,²⁹ hogy küldetését teljesíteni tudja. Így "az Egyház, fölruházva alapítójának ajándékaival és hűségesen megtartva a szeretet, az alázatosság és az önmegtartóztatás parancsát, küldetést kapott arra, hogy Krisztus és Isten Országát hirdesse és a népek között terjessze, s ennek az Országának csírája és kezdete a földön."³⁰

III. Az Egyház -- a Szentlélek temploma

797 "Ami a szellemünk, azaz a lelkünk a tagjainknak, az a Szentlélek Krisztus tagjainak, Krisztus testének, ami az Egyház."³¹ "Krisztus Lelkének mint láthatatlan principiumnak azt is tulajdonítanunk kell, hogy a test minden része mind egymással, mind a magasztos Fövel kapcsolatban van, mert a Szentlélek teljesen a Föben, és teljesen az egyes tagokban van."³² A Szentlélek az Egyházat "az élő Isten templomává" teszi (2Kor 6,16) (vö. 1Kor 3,16--17; Ef 2,21).

²³ Vö. Jn 14,16-17.26; 15,26; 16,7-15; 17,26.

²⁴ Vö. Mt 28,19; Lk 24,47--48; ApCsel 1,8.

²⁵ Alexandriai Szent Cirill: Commentarius in Iohannem, 11, 11: PG 74, 5,61.

²⁶ II. Vatikáni Zsinat: [Lumen Gentium](#) dogmatikus konstitúció, 1.

²⁷ Római Katekizmus: I, 10, 1. Kiad. P. Rodríguez (Vatikán--Pamplona, 1989.), 104.

²⁸ Római Szent Hippolitosz: Traditio apostolica, 35. Kiad. B. Botte. Münster in W. 1989, 82.

²⁹ II. Vatikáni Zsinat: [Lumen Gentium](#) dogmatikus konstitúció, 4.

³⁰ II. Vatikáni Zsinat: [Lumen Gentium](#) dogmatikus konstitúció, 5.

³¹ Szent Ágoston: Sermo 268, 2: PL 38, 1232.

³² XII. Pius: Mystici corporis enciklika: DS 3808.

"Ez az isteni ajándék az Egyházra bízott. (...) Benne tétetett le a Krisztussal való közösség, azaz a Szentlélek, a romolhatatlanság foglalkója, hitünk megerősítése, az Istenhez vezető égi létra. (...) Ahol az Egyház, ott van Isten Lelke is; és ahol Isten Lelke, ott van az Egyház és minden kegyelem."³³
798 A Szentlélek "tekintendő a test minden részében mindenfajta élet- és valóban üdvös tevékenység principiumának."³⁴ **Sokféle módon tevékenykedik az egész test épülésére a szeretetben (vö. Ef 4,16): Isten Igéje által, akinek "van hatalma építeni" (ApCsel 20,32), a keresztség által, mellyel Ő alkotja Krisztus testét (Vö. 1Kor 12,13); a szentségek által, melyek gyarapítják és gyógyítják Krisztus tagjait; az "apostolok kegyelme által", mely "kiemelkedik" az Ő ajándékai közül³⁵, az erények által, melyek segítenek jót cselekedni, végül sokféle különleges kegyelem által (melyeket karizmáknak neveznek), melyekkel Ő teszi "alkalmassá és készséggé" a hívőket "különböző tevékenységek vagy hivatalok vállalására az Egyház megújítása és továbbépítése érdekében."**³⁶

A KARIZMÁK

799 A karizmák, akár rendkívüliek, akár egyszerűek és szerények, a Szentlélek kegyelmei, melyeknek közvetlenül vagy közvetve **egyházi haszna van, amennyiben az Egyház épülésére, az ember javára és a világ szükségleteinek enyhítésére vannak rendelve.**

800 A karizmákat hálával kell fogadnia annak is, aki kapja, de az Egyház minden tagjának is. Csodálatos kegyelmi gazdagságot jelentenek Krisztus egész testének apostoli élettereje és életszentsége számára; mindaddig, amíg olyan ajándékokról van szó, melyek valóban a Szentlélektől származnak, és úgy élnék velük, hogy az teljesen megfelel ugyanazon **Szentlélek hiteles indításainak, azaz a szeretet szerint, ami a karizmák igazi mértéke** (vö. 1Kor 13).

801 Ebben az értelemben a karizmák megítélése mindig szükséges. **Egyetlen karizma sem vétetik ki az Egyház pásztoraival való kapcsolatból és az irántuk való engedelmességből.** "Elsősorban rájuk tartozik, hogy a Lelket ki ne oltsák, hanem mindent mérlegeljenek, és a jót tartsák meg"³⁷, hogy minden karizma a maga sajátosságával és komplementaritásával működjön együtt, **"hogyan használjon"** (1Kor 12,7).³⁸

809 Az Egyház a Szentlélek temploma. A Lélek a misztikus test lelke; forrása az Egyház életének, egységének a különbözőségben, valamint az Egyház által birtokolt ajándékoknak és karizmáknak.

810 „Így jelenik meg az egyetemes Egyház mint „az Atya, a Fiú és a Szentlélek egységéből egyesített nép.”³⁹

Hugyecz János: A Szentlélek szerepe az új evangelizációban – Előadás részletek, Országos Lelkipásztori Napok, Eger, 2013. január 30.

Ne töprengjetez azon, hogy mit mondjatok, majd Atyátok Lelke szól belőletek. Pünkösöd nélkül nincs evangelizáció.

Szent Pál apostol mély meggyőződéssel vallotta: „*Jaj nekem, ha nem hirdetem az evangéliumot!*” Természetesen nem félelemből mondja ezt, hanem abból az apostoli buzgóságból fakad ez a felkiáltása, amelynek kezdete egészen a damaszkuszi úton átélt találkozásig megy vissza.

De ennek a találkozásnak folytatása van, hiszen a Feltámadt Üdvözítő azt parancsolja neki: „*De kelj föl és menj be a városba, ott majd megmondják neked, mit kell tenned*” (ApCsel 9,6.) Leesik a magas lóról konkrét és átvitt értelemben is, aztán Jézus szavait hallja, megvakul, ez számára a halál, majd három napig a városban, majd jön a feltámadás, amikor Ananiás, engedelmeskedve az Úr szavának, megkereszteli őt. „*Saul testvér, az Úr Jézus küldött engem, aki megjelent neked az úton, amelyen jöttél, hogy láss és eltelj Szentlélekkel*” (ApCsel 9,17b).

Saul megkeresztelkedik, és megkapja a feltámadt Krisztus ajándékát, a Szentlelket, aki folyamatosan vezeti őt, és segít abban, hogy Jézus neve minél jobban terjedjen. Szent Pál evangelizációs munkája során folyamatosan együttműködik a Szentlélekkel, használja az ajándékait, sőt arra biztatja a híveket, hogy ők is nyiljanak meg a Szentlélek adományai előtt, mert azok által épülhet fel Krisztus titokzatos teste, az Egyház. Szent Pál nem beszél külön a Szentlélekről, hanem egyszerűen hirdeti a megfeszített és feltámadt Krisztust a Szentlélek erejében, mégpedig az Atyaisten dicsőségére.

Manapság sokat beszélünk az új evangelizációról, de mintha az új Pünkösöd gondolata, szükségessége nem lenne ennyire egyértelmű. Ha értő figyelemmel olvassuk az ősegyház életét bemutató írást, az Apostolok Cselekedeteit, akkor nyugodtan fogalmazhatunk így: az Egyház élete szakadatlan Pünkösöd. Ezt szeretnénk igazolni, felidézve az ősegyház Lélek-áradásait. Ez nem csupán elméleti igazolás szeretne lenni, hanem konkrét, gyakorlati segítség ahhoz, hogyan élhetjük át jobban a Szentlélek kiadását. A róla szóló ismeret hogyan jut el a fejünkben a szívünkig a leghosszabb út!

Az első Pünkösöd: a legismertebb, erről most csak röviden szeretnék beszélni. „*Mindannyian együtt voltak ugyanazon a helyen*”. Ez látványosan nem túl fontos megjegyzés, pedig igen lényeges mondanivalója van. A Lukács evangélium végén olvashatjuk. „*Én majd elküldöm nektek azt, amit Atyám ígért. Ti csak maradjatok a városban, amíg el nem tölt az erő benneteket a magasságból*”. Szent Péter apostol kijelentése: „*Ezeknek a dolgoknak tanúi vagyunk, mi és a Szentlélek, akit Isten megadott mindazoknak, akik engedelmeskednek neki*.” Az apostolok pedig engedelmeskednek Jézus szavának. Megteszik, amit az Úr kért tőlük. Ugyanazon a helyen vannak, ahol az utolsó vacsorát elköltötték. Jézus már ott megígérte, hogy nem hagyja árván őket, és elküldi a másik Vigasztalót, az igazság Lelkét, aki elvezeti őket a teljes igazságra. Betelnek a Szentlélekkel, vagyis Isten szeretete túlárad a szívükben, és túlsordul. Minden evangelizációnak ez az alapfeltétele. A szív túlsordulása. De ez csak akkor következhet be, ahol engedelmeskednek Isten szavának. Ami a

³³ Szent Ireneusz: Adversus haereses 3, 24, 1: SC 211, 472, 474 (PG 7, 966).

³⁴ XII. Pius: Mystici corporis enciklika: DS 3808.

³⁵ II. Vatikáni Zsinat: Lumen Gentium dogmatikus konstitúció, 7.

³⁶ II. Vatikáni Zsinat: Apostolicam actuositatem határozat, 3.

³⁷ II. Vatikáni Zsinat: Lumen Gentium dogmatikus konstitúció, 12.

³⁸ Vö. II. Vatikáni Zsinat: Lumen Gentium dogmatikus konstitúció, 30; II. János Pál pápa: Christifideles laici apostoli buzdítás, 24.

³⁹ II. Vatikáni Zsinat: Lumen Gentium dogmatikus konstitúció, 4; vö. Karthágói Szent Ciprián: De dominica oratione, 23: CCL 2A, 105 (PL 4, 553).

kívülállókat leginkább megdöbbent, azt így olvashatjuk. „*A mi nyelvünkön hirdetik Isten nagy tetteit*”. Ha engedelmeskedünk Isten szavának, akkor mi képesek leszünk magával az életünkkel, és természetesen a szavainkkal is hirdetni Isten nagy tetteit.

A következő Lélek-áradás szintén Jeruzsálemhez köthető. A béna meggyógyítása után a Főtanács elé idézik Péter és János apostolokat, és megfenyegetik őket. Ezután elengedik őket, és az apostolok visszatérnek a hívekhez, és elmondják mindazt, ami velük történt. Van egy fontos mondat ebben a részben is. „*Ítéljétek meg ti, vajon helyes volna-e Isten színe előtt, ha inkább hallgatnánk rátok, mint Istenre! Hiszen lehetetlen nekünk, hogy el ne beszéljük, amiket láttunk és hallottunk!*” Az engedelmességhez egy fontos szempont kapcsolódik, mégpedig a meggyőződés, amely személyes tapasztalatból jön. Az a béna tényleg meggyógyult, ezen nincs értelme vitatkozni. Ha őszintén engedelmeskedünk Istennek, az ő szavának, akkor nekünk is lesznek személyes tapasztalataink és ebből egy mély meggyőződés fog forrásozni.

Ezután egy csodálatos imádságot mondanak. „*Most tehát, Urunk, tekints fenyegetéseikre, s add meg szolgálóidnak, hogy teljes bizodalommal hirdessék igédet. Te pedig nyújtsd ki kezedet gyógyításokra, hogy jelek és csodák történjenek szent Fiadnak, Jézusnak neve által.*” És azonnal megérkezik az Ég válasza. „*Miután így imádkoztak, megremegett a hely, ahol egybegyűltek. Mindnyájan beteltek Szentlélekkel, s bátran hirdették Isten igéjét.*” Újabb fontos szemponttal kell gazdagítanunk a Pünkösddel kapcsolatos tudásunkat. Szükség van a bizalomra, amit a Szentlélek tud megadni, és akkor megszületik a bátorság is. A bizalom és a bátorság szorosan összetartozik. Érdemes figyelni arra, hogy itt is szó szerint azt írja Lukács, mint az első Pünkösöd alkalmával: *Mindnyájan beteltek Szentlélekkel*.

Következik a samariai Pünkösöd, a 8. fejezetből. Ez több szempontból is nagyon tanulságos. Az egyik, hogy igazán akkor lépik át Jeruzsálem város falait az apostolok és a tanítványok, amikor István diakónus miatt kitör az üldözés. A Szentlélek új módon mutatkozik meg: a szenvedés, a megpróbáltatás, az üldözés Isten kezében hatékony eszköz lehet. Róm 8,28. A másik érdekesség, hogy Jézus földi életében Szamaria nem fogadta be Jézust, és ezen János és Jakab apostol nagyon felháborodott. „*Uram! Akarod-e, hogy kérjük, szálljon le a tűz az égből, és eméssze meg őket? De ő hozzájuk fordulva megfeddte őket, és elmentek egy másik faluba*” (Lk 9,54-56). A földi Jézust nem fogadják el, de a feltámadt Krisztust, akit Fülöp diakónus hirdet, befogadják a szívükbe. Itt juthat eszünkbe, amit Jézus ígért, hogy még nagyobb dolgokat is fogtok tenni annál, mint amit én tettem. A harmadik érdekes momentum, hogy akkor Jézus nem teljesítette János apostol kérését, és nem szállt le a tűz a magasból. Az a tűz a pusztulás tüze lett volna. Jézus, aki immáron az Atya jobbán ül, most teljesíti a kérést. „*Ekkor rájuk tették kezüket, és azok elnyerték a Szentlelket.*” Krisztus válasza tehát a Szentlélek tüzének elküldése. Ez nagy tanulság lehetett János apostolnak, és bizony nekünk is. Mi Isten szeretetét közvetítjük, és ne mást.

A következő Lélek-áradás az ún. pogányok Pünkösdje az ApCsel 10. fejezetében, Kornéliusz házában. Itt is megjelenik az engedelmesség a Lélek különleges vezetésének. Péter látomása a tisztátalan állatokkal kapcsolatban. Péter, öld meg és egyél belőlük. Ebben a látomásban érteti meg vele az Úr, hogy Isten a pogányoknak is meg akarja adni a Szentlelket. Isten nem személyválogató.

A következő két pünkösdi esemény, elégé különbözik az előzőektől. A 16. fejezetben arról olvasunk, hogy Pál Filippiben tartózkodik, ahol egy jószellemről megszállott lány, aki nagy hasznot hajt a gazdáinak, napokon keresztül követi Pált, de Pál kiűzi belőle a gonosz szellemet, és ezért már nem tud pénzt szerezni a gazdáinak. Ezek nagyon megharagszanak Pálra és Szilásra. Elfogadják őket, megvesszőzik, majd börtönbe vetik. A következő Lélek-áradás tehát a börtönben történik meg. Furcsa a hely. Éjfél van. Pál és Szilás zsoltárokat énekelve dicséri az Istent, a foglyok pedig hallgatják őket. Emberileg nagyon nehéz helyzet, a dicsőítés komoly fizikai és lelki áldozat, és mégis megteszik. „*Ekkor hirtelen nagy földrengés támadt, s a börtön alapjai meginogtak. Egyszerre minden ajtó kinyílt, és mindnyájuk bilincsei leoldódtak*” (ApCsel 16,26). Pál és Szilás mentek áldozatot hozni az Urért, és Isten újra válaszolt. Szimbolikus értelemben is értelmezhetjük az ajtók kinyílását, vagyis az új lehetőségek nyílnak az evangélium hirdetésére. A bilincsek lehullása pedig jelzi azt a szabadító erőt, amit Lélek működése során meg tapasztalhatunk. Számomra nem a börtönőr megtérése a legfigyelemreméltóbb, hanem az, hogy a foglyok nem szöknek meg, pedig a szöveg azt sejteti, hogy az Ő bilincseik is lehullottak.

Az utolsó Lélek-áradás, amivel foglalkozunk, az pedig szintén nagyon érdekes. Az ún. efezusi Pünkösöd a 19. fejezetben. Miért is olyan különleges ez? Pál talál néhány tanítványt Efesusban, és a következő párbeszéd zajlik le köztük. „*Vajon megkaptátok-e a Szentlelket, amikor hívők letettek? Azok azonban azt felelték neki: Még csak azt sem hallottuk, hogy van Szentlélek*” (ApCsel 19,2). Még csak János keresztségét ismerték, a krisztusit nem. Ebben az a szempont jelenik meg, hogy aki őszinte szívvel keresi az Istent, és felébresztik benne a vágyat a Szentlélek után, az be fog telni a Szentlélekkel. Mi sokkal többen tudunk a Lélekről, de vajon van-e bennünk vágyakozás iránta?

Összefoglalva az elmondottakat. Az Egyház élete szakadatlan Pünkösöd. Minden új helyzetben, amikor kihívások elé állít bennünket a történelem és a történelem Istene, akkor kiárad a Szentlélek. Ott persze, ahol engedelmeskednek Isten szavának. Szükség van arra, hogy bízzunk Isten szavában, alakuljon ki bennünk a meggyőződés, hogy Isten nem szűkmarkú, Ő bőségesen adja a Lelkét. Legyen bennünk, a szívünkben mindig őszinte vágy és keresés, és ne féljünk attól, hogy időnként komoly áldozatokat is kell hoznunk, mint ahogyan azt a filippi börtönben láttuk.

Mindezeket az alapértéket az imádságban gyakoroljuk, befogadjuk, és innen kell átmennie az életünkbe. Engedelmesség, bizalom Isten szava iránt. Meggyőződés Isten szavából, mint forrásból. Őszinte keresés, amelyben kutatjuk az Írások ránk vonatkozó értelmét, és naponta áldozatot hozni azért, hogy hűségesek legyünk az imaidönkhöz. Ez kegyelem és feladat egyszerre. Szentlélek, engedd, hogy Pünkösöd legyen bennem! Fel kell mennünk az emeleti terembe, át kell élnünk a mi személyes Pünkösödünket, és így leszünk képesek az evangelizációra.

Meggyőződésem az, hogy ma is szükség van a Szentlélek adományaira, karizmáira, hiszen ezek teszik erőteljessé és hatékonyá Isten igéjét. Szent Pál próféciaja nagyon tanulságos. „*A vallásosság látszatát viselni fogják ugyan magukon, de megtagadják annak erejét!*” (2Tim 3,5)

A karizmák, különösen is a prófétai jellegűek mutatják meg Isten szavának hatalmas erejét. A keresztény üzenet nem csupán információ átadás, hanem performatív, vagyis életet átformáló üzenet. Az első Pünkösödkor az emberek átszúrt szívvel hallgatták Péter igehirdetését. Amikor 1995. március 19-én részesültem a Szentlélek-keresztségekben, akkor az egyik prófécia az volt, hogy Jézusnak az a vágya velem kapcsolatban, hogy a szentségimádásban legyen előtte, és ő lesz az én erőforrásom. Azóta meghatározó az életemben a szentségimádás.

Egy alkalmon a Szentlélek indítására félve mondtam ki, amit éreztem: Van itt egy testvér, a félelem megkötözte őt, de az Úr most megszabadítja ettől. Nagyon küzdöttem, hogy kimondjam-e, ez olyan általános, de végülis kimondtam, és ez az egyetlen Isten erejében kimondott ismeret szava teljesen megváltoztatta ennek a testvérnek a szívét.

Ha tehát engedelmeskedünk az Úr szavának, és felmegyünk az emeleti terembe, és átéljük a személyes Pünkösödünket, akkor Isten ereje felken minket az evangelizációra, de együtt, közösségben kell ezt végeznünk. Legyen az az első meghirdetés, vagy aztán az Úrban való növekedés. Ehhez szeretnék egy módszert ajánlani. Valóban Lélek szerint élsz-e, vagy sem. Ha a testi egészségünk felől vannak kétségeink, akkor kérünk egy labortesztet, és a vérünk analizálásából fontos információkat tudunk meg. Létezik ilyen lelki laborteszt is, mégpedig a Gal 5,22-ben a Lélek gyümölcsei: szeretet, öröm, békesség, jóság, hűség, szelídség, önmegtartóztatás. Egyenként érdemes megvizsgálni őket. Mennyi öröm van bennem? Van-e bennem béke, jóság? Nekünk egyre inkább Jézushoz kell hasonlítanunk, és ezt a képmást a Lélek alakítja ki bennünk.

Burbela Gergely: A Szentlélek (és a misszió) – Előadás részletek, (OLI) Új Evangelizációs Konferencia, Máriabesnyő 2012.

A Szentlélek segít, hogy tapasztaljam: Isten jelen van. Fontos személy, nem energia. Valaki, nem valami. Jézus mondta, hogy Ő valaki. VI. Pál Evangelium Nuntiandi : **A Szentléleknek az egész Egyház szerepében döntő szerepe van, de elsősorban az evangelizáció munkájában nyilatkozik meg.** Nem ok nélkül kezdődik az evangelizáció pünkösöd hajnalán. Jézus Kr. életében döntő szerepe van, amikor kereszttelkör megjelenik, vagy amikor a harmadik Isteni személy elvitte Őt a pusztába, nagyon nehéz helyzetbe elvitte oda. A Szentlélek hívja az apostolokat Galileából. Feltámadásakor: Vegyétek a Szentlelket. Az apostolok nagyon komolyan vették, hogy neki van döntő szerepe minden élethelyzetben. Mennyire hiszem ezt, hogy neki van döntő szerepe, nem nekem. A verbita rend alapítója írta ezt az imát (1887-ben kétségbe volt esve, nem tudta hogyan tovább, s ekkor az egész társaságot a Szentléleknek ajánlotta): „**Szentlélek Úristen az Atya és a Fiú édes szeretete, hogy egészen hozzád tartozzak, átadom Neked most és mindörökké a szívemet, a testemet és a lelkemet, erőmet és tehetségeimet, szenvedéseimet és örömeimet, életemet és haláloamat, Neked adok mindenkit, aki nekem fontos, és mindenemet, ami vagyok és amim van, hogy Te magad rendelkez velem és uralkodj rajtam most és mindörökké.**” Nagyon lehetetlen helyzetben fakadt fel belőle ez az ima. Halála napján több mint 1000 tagja volt a rendnek. Akkor kezdődött minden, azon a napon, amikor saját életét teljesen átadta a Szentléleknek.

Hogyan tudunk kapcsolatba lépni a Szentlélekkel?

1. Elhisszük, hogy Ő Jézus legnagyobb ígérete, s szükségünk van rá.
2. Kitartóak, állhatatosak maradunk és hívni fogjuk, bármilyen következményei lesznek. A következmények különbözők lehetnek.
3. Figyelünk indításaira, szolgálunk Neki és utána élünk Benne, élünk Vele.

A Szentlélek ígéret. ApCsel 1,4-5: meghagyta nekik, hogy ne távozzanak el Jeruzsálemből, hanem várjanak az Atya ígéretére. Azt hallottátok Tőlem, hogy János csak vízzel keresztel, ti azonban néhány nap múlva Szentlélekkel fogtok megkeresztelkedni, a rátok lejövő Szentlélek erővel tölt el majd benneteket, hogy tanúságot tegyetek Rólam. Micsoda ígéret: hogy van valaki, aki minket be fog tölteni. Jn: „amikor eljön, meggyőzi a világot a bűnről, az igazságról és az ítéletről”. Micsoda jó hír, nem nekem kell egy embert meggyőzni a bűnről (hogy bűnös vagy), micsoda megkönnyebbülés.

Valamennyien állhatatosan kitartottak az imádsággal az asszonyokkal, valamint Jézus Anyjával, Máriával... Kérjétek és kaptok, zörgessetek... Ha tehát ti bár gonoszak vagytok, tudtok jó adni gyermekeiteknek. Jézus nem arról beszél itt, hogy kaptok jó egészséget, hanem a Szentlélekről, neki ez a fontos. Isten nem köteles minden kérésünket teljesíteni, de az ígéretet mindig teljesíti, valamennyi ígéretét, mert ő adta. Sok mindent tudunk kérni, egy jó párpapcsolatot, egy betegség gyógyulását, de Krisztus azt akarja, hogy figyeljünk a Szentlélekre és ebben meg van minden. Sokszor olyat kapunk, amiről az elgondoltuk, hogy nem lényeges, de lényeges, a Szentlélek kiadásánál, pl. imában. Krisztus tudja: kérjétek a Szentlelket, s benne minden van, a gyógyulás, a Te vágyaidnak a teljesítése. De mi nem engedelmeskedünk annyira Krisztusnak ebben, pedig Isten Fiának ez a lényeg, mint ahogyan azt mondta: menjetek el az egész világra, s hirdessétek az evangéliumot!

Szentlelket akkor kezdtem tapasztalni, amikor másként kezdtem szemlélni magamat (nagyon bántottam magam, ma szeretem magam), másokban is tudom meglátni Isten jóságát. Nekünk ajándékozott Szentlélekkel kiáradt szívünkbe az Isten szeretete. A Szentlélek változás az életemben. Másként kezdtem gondolkodni, mert ő győzött meg.

Ki tapasztalhatja meg a Szentlélek Pünkösdi kiadását: aki őszintén hisz Jézusban, és aki vágyakozik rá. Mint az Egyház kezdetén, **ma is a Szentlélek munkálkodik mindazokban, akik az evangéliumot továbbadják, ha hagyják, hogy a Szentlélek birtokába vegye és vezesse őket – VI. Pál (EN)**. Én hagyom. Nem elég az, hogy szeretném, vágyakozok, hanem aki elveszíti életét... hagyj el saját gondolataidat másokról, önmagadról! Nem én szabom meg Istennek, meddig dolgozhat, nem én szabom meg határokat neki, hogyan. Bűnös természetemből fakad, hogy félni kezdek, lehet, hogy el kell hagynom valamit, amit szeretek, más életstílust kell kezdenem, megosztani vagyonom, időm, más munkahely – ezek

a pillanatok, amikor félek – s érzem, hogy ez a bűnös természetemből fakad – már kezdetben ebből fakadt, hogy **az ember jobban akarta tudni Istennél. Ne hagyjuk magunkat az Isten helyén!** Szentlélek munkálkodása, amikor érzem, hogy valamit el kell hagyni. Nagyon szerettem utazni, aztán éreztem, hogy szegényeknek szeretnék szolgálni – fogtok hirdetni Jeruzsálemtől a Föld végső határáig (ezt imádkozták fölöttem) – ezután mondtam az előjárómnak, hogy oda szeretnék menni, ahova küldenek. A megtérés az a szabadság, amit kapunk Istentől. Egy szenvedélybeteg Isten nélkül soha nem lesz józan, lehet, h. nem hívő, de mondja, hogy van valaki, aki segít, s ez a Szentlélek. Atyám, köszönöm, hogy mosolyog rám, valami történt velem. Amikor természetesen viselkedünk, amikor olyanok vagyunk, amilyenek az Isten teremtett minket, nem tudjuk, hogy a Szentlélek mit és hogyan használ. Szent Pálnak egyszer megtiltotta a Szentlélek neki, hogy Ázsiába menjen hirdetni az Evangéliumot, de fontos, hogy megkérdézzem az imádságom után a közösséget, Egyházat, lelki vezetőt, hogy leellenőrizzem. Van, hogy mást terveztem, de a Szentlélek mást akart. Fontos, hogy az imádságban kiadás után megbeszéljem, amikor fontos. Jézus kéri: „Ne törtjétek fejetekeket, hogyan és mit beszéljétek, hanem mondjátok azt, amit a Szentlélek sugall”. Nem mindig engedelmeskedünk. Bármilyen beszélgetésben: Most vonulj ki! Most csak áldd meg! Ha már tehetetlen vagy! Csak annyit beszélj, amennyit én szeretnék, most fejezd be! Szenvedéseidre a bűnös megtérése miatt szükségem van. – mondta Fausztina nővérnek. **Szakadnunk kell az emberektől, tárgyaktól, dolgoktól, teremtményektől, (néha fontosabbak mint az Isten) – ne félj, amikor imádság alatt jönnek olyan dolgok, amiket legszívesebben nem hallanál, s kezdted érezni, hogy azt meg kell tenned.** Vannak rendetlen kapcsolatok, dolgok az életedben – a Szentlélek ezt mindig mutatja nekünk. Amikor ez fáj, s tudom, hogy kell valamit változtatnom, az jó. Sokkal jobb itt a földön, mint a tisztító tűzben, higgyétek el. Sokkal jobb, ha én itt a földön Isten erejével tudok megtisztulni, mert utána ki vagyok szolgáltatva azoknak, aki itt a földön értem imádkoznak, mert akkor nem tudok már magamnak segíteni, csak azok, akik szeretnek engem, mert valami történt itt a földön, amikor nem engedték, hogy a Szentlélek működjön bennük, s mondták: á, most még nem.

Kérdések:

Lelki laborteszt: mennyire láthatók életemben a Szentlélek gyümölcsei? Mik azok a területek illetve helyzetek, ahol inkább a test cselekedetei nyilvánulnak meg? (Gal 5, 19-21) Igény szerint kitöltethetünk velük egy tesztet.

Szoktam-e a Szentlélek Istenhez imádkozni? Milyen helyzetekben? Milyen tevékenységét tapasztaltad már a Szentléleknek a személyes vagy közösségi életedben? Ismersz-e olyan embereket, akiken látszik, hogy a Szentlélek betölti őket? Milyen jegyek alapján tudod ezt felismerni? Mi a feltétele annak, hogy a Szentlélek kiáradjon az életedre? (Vágyódj rá és kérjed, bűnbánat, keresztség.) Mit gondolsz, a bérálás után mi változik az ember életében? Mit gondolsz, miért nem látszik meg sok megbérmált életén ez a változás? Mi kellene, hogy változzon az ember életében? A Szentlélek milyen adományaira, karizmáira vágysz? Te mit tudnál szolgálni az egyházközségedben vagy az Egyházban a Szentlélek erejével? Hogyan tudjuk megkülönböztetni a Szentlélek sugallatait a saját gondolatainktól vagy a gonosz lélek kísértéseitől?